

Od dawien dawna ludzie pragnęli mieć jaśniejsze zęby. W starożytnym Rzymie eleganci wybielały sobie zęby... ludzkim moczem i to nie było jakim. Uważano, że najlepszym do tego celu był mocz portugalski. Już wtedy wiadano, że poprawa stanu estetycznego uzębienia może wpłynąć na psychikę, może poprawić samopoczucie. Szczery i szeroki uśmiech jest do dziś marzeniem wielu z nas.

Wybielanie zębów, jako dział stomatologii, znane jest od końca XIX wieku. Obecnie dysponujemy szeroką wiedzą opartą na wielu eksperymentach i badaniach. Pochodzi ona głównie z U.S.A., z kraju, z którego większość metod wybielania bierze swój rodowód. Około 92% stomatologów amerykańskich w swojej codziennej praktyce stosuje wybielanie zębów. Stwierdzono, że najbezpieczniejszą i dająca najlepsze efekty jest metoda wybielania nakładkowego.

Najwięcej przypadków wybielania to przypadki tak zwanych przebarwień fizjologicznych. Tkanka zęba jest w pewnym stopniu przepuszczalna dla płynów. Barwniki zawarte w żywności łączą się z substancjami organicznymi zęba. Przykładem barwników jest beta-karoten, występujący w marchwi, lipokien w pomidorach, flawonol i kwercetyna w herbacie. Zmiana koloru zębów występuje często jako następstwo chorób wieku dziecięcego przebytych w trakcie kształtowania się zębów.

Najczęściej wybiela się przebarwienia pochodzenia endodontycznego pojedynczych zębów, przebarwienia w przebiegu fluorozji i przebarwienia tetracyklinowe i naturalną barwę zębów nie satysfakcjonującą pacjenta.

Metody wybielania.

Wybielanie wewnętrzne, dotyczy zębów uprzednio leczonych endodontycznie, w czasie którego materiał wybielający wkłada się do komory zęba w gabinecie na czas wizyty, lub na kilka dni.

Wybielanie zewnętrzne, w którym wybielacz nakłada się na powierzchnie korony zęba. Metodę tą można stosować w gabinecie lub w domu w formie nocnego wybielania nakładkowego.

Materiały stosowane do wybielania

Stosuje się preparaty na bazie:

-nadtlenku wodoru, o wysokim stężeniu 35% w gabinecie wewnętrznie lub zewnętrznie

-nadtlenku karbamidu w stężeniu 10%, 15% w przypadku nocnego wybielania nakładkowego, oraz 35% w ramach wybielania zewnętrznego w gabinecie.

Wybielające pasty do zębów są skuteczne w usuwaniu osadów, lecz nie zmieniają odcienia koloru zębów, nie są aktywnymi wybielaczami, lecz mogą podtrzymywać efekt wybielania.

Na czym polega proces wybielania?

Substancje barwnikowe (chromofory) posiadają w swej budowie chemicznej nienasycone wiązania podwójne. W związku z utlenieniem chromoforów dochodzi do zmian wiązań nienasyconych w nasycone. Dzięki temu stają się jaśniejsze lub bezbarwne. Aktywnym związkiem powodującym utlenianie jest nadtlenek wodoru, który występuje w preparatach w formie wolnej lub w kompleksach z innymi związkami.

Jaka jest różnica pomiędzy ogólnie dostępnymi w sprzedaży produktami do wybielania zębów, a tymi które oferują stomatolodzy?

Przed rozpoczęciem zabiegu wybielania pacjent powinien zostać dokładnie zbadany celem postawienia diagnozy wyjaśniającej przyczynę i stopień przebarwień. Dlatego tylko lekarz stomatolog jest osobą kompetentną, aby wybrać odpowiednią metodę wybielania bądź też z powodu przeciwwskazań zaniechać wybielania. Produkty do wybielania dostępne w sklepach kosmetycznych lub oferowane przez firmy wysyłkowe zawierają standardowe nakładki na zęby, które nie mogą być dobrze dopasowane do każdego rodzaju uzębienia. To oznacza, że istnieje realne ryzyko nierównomiernego efektu wybielania, podrażnienia dziąseł lub połknięcia dużych ilości żelu wybielającego. Niekontrolowane przez lekarza wybielanie może doprowadzić do uszkodzeń tkanek zęba zwłaszcza gdy nie było ono poprzedzone dokładną sanacją jamy ustnej lub trwa zbyt długo.

Wskazania do wybielania

Ogólnie rzecz biorąc, wybielanie zewnętrzne jest możliwe w każdym przypadku, gdy mamy do czynienia ze zdrowym uzębieniem, niezależnie od liczby istniejących wypełnień. Wypełnienia, które początkowo oceniono na zbyt jasne lub zbyt ciemne można wymienić po zakończeniu wybielania, gdyż wypełnienia nie ulegają wybieleniu.

Czy istnieją przeciwwskazania do wybielania zębów?

Wybielanie nie jest wskazane u kobiet ciężarnych i karmiących. Poza tym zabieg przeciwwskazany jest u pacjentów uczulonych na jakikolwiek składnik preparatu do wybielania np. nadtlenek wodoru. Nałogowi palacze nie mogą palić papierosów w czasie wybielania zębów. Wybielanie nie jest wskazane w przypadkach dużego uszkodzenia szkliwa.

Czy wybielanie jest wskazane w przypadkach odstonięcia szyjek zębowych?

Żel wybielający nie może bezpośrednio kontaktować się z obszarami odstoniętych szyjek zębowych, ponieważ będzie wywoływał zjawisko „wciągania” wody z kanalików zębinowych co powoduje odczucia bólowe.

Jak długo trwa zabieg wybielania?

W większości przypadków pierwsze efekty widać już w ciągu dwóch dni. Stosując 10% nadtlenek karbamidu oczekiwany rezultat osiąga się po upływie 2-3 tygodni. Gdy wybierzemy stężenie 15% na efekt trzeba czekać 10-14 dni. Efektywność wybielania zależy przede wszystkim od rodzaju przebarwień oraz budowy tkanek zęba.

Jak trwały jest efekt wybielania?

Rezultat pozostaje widoczny przez okres 2 do kilku lat. Zależy to w dużej mierze od ilości i rodzaju stosowanych przez pacjentów używek (tytoń), napojów (kawa, herbata) oraz pokarmów.

Dlaczego po wybielaniu pojawiają się często objawy nadwrażliwości?

Objawy nadwrażliwości po wybieleniu są związane ze zjawiskiem dehydratacji. Żele wybielające zawierają glicerol, który pochłania pewną ilość wody znajdującej się w tkankach. Dolegliwości bólowe mogą zostać zniesione, bądź złagodzone przez zastosowanie związków fluoru. Całkowite ponowne uwodnienie tkanki zęba osiągają po upływie 2 tygodni od zakończenia wybielania.

Jak można zapobiec lub znieść objawy nadwrażliwości?

Nadwrażliwość wywołana dehydratacją zębiny często towarzyszy wybieleniu zębów. Polecamy następujące rozwiązania:

-stosowanie płukanek fluorowych zaleconych przez lekarza stomatologa po każdym użyciu nakładki z żelem wybielającym.

-stosowanie żeli fluorokowych napełniając nimi nakładkę i nosząc na zębach przez około 10 min dziennie

Jeśli dolegliwości bólowe są bardzo duże należy przerwać wybielanie na jeden dzień lub można skrócić czas noszenia nakładki do np. 2 godz. dziennie.

Czy wybielanie wpływa na stan szkliwa?

Opublikowano na ten temat wiele wyników badań. Nowoczesne metody wybielania nie powodują uszkodzenia tkanek zęba. Jest to faktem, zarówno w przypadku szkliwa, jak i zębiny - zębów martwych i żywych. Współczesne wybielanie nie sprawia, że zęby stają się bardziej podatne na próchnice, ani bardziej kruche.

Czy wybielanie ma szkodliwy wpływ na dziąsła i przyzębie?

Jeśli nakładka jest właściwie dopasowana - tzn. obejmuje zęby a nie pokrywa dziąsła - dziąsła pozostaną w prawidłowym stanie. Jeśli jednak nakładka obejmuje swym zasięgiem dziąsła to może dojść do ich podrażnienia. Dolegliwości znikną szybko po usunięciu przyczyny (korekta nakładki). Niskie stężenie nadtlenku karbamidu wykazuje właściwości bakteriobójcze i wpływa korzystnie na stan przyzębia. Jest stosowany w terapii periodontologicznej. W trakcie terapii nakładkowej może dojść do odbarwienia dziąseł, które przemija po kilku godzinach od kontaktu z żelem wybielającym. Można tego uniknąć pamiętając, o następujących zasadach:

*nie wolno stosować zbyt dużej ilości żelu na nakładki

*po wyplięnięciu ewentualnych nadmiarów z nakładki, natychmiast je usunąć

Zapalenie dziąseł, choroby przyzębia są przeciwwskazaniem do zabiegu wybielania.

Czy zęby przebarwione po leczeniu endodontycznym można wybielić metoda nakładkową?

Można. Jednak najskuteczniejszym i najszybszym zabiegiem jest w tym przypadku wybielanie wewnętrzne przeprowadzone w gabinecie przez lekarza stomatologa.

Lek. stom. Renata Kaczorowska

Piśmiennictwo:

1. Marcin Dolecki: Wybielanie zębów. Uno-Dental, 1998

2. Instrukcja użytkownika żelu do wybielania zębów Illumine office firmy Dentsply DeTrey

Więcej informacji dotyczących zagadnienia możecie Państwo zasięgnąć bezpośrednio w naszym gabinecie lub telefonicznie.